

ΟΑΒΩΘΩΕ ΟΕΑΙ ΩΘ, ΝΑΕΘΘΟΟ ΝΑΙ ΑΕΩΘΑΑΑΩ ΕΩΘΑΩΣ ΥΟΙ Τ ΑΙ Ι ΕΒΝΩ

Τ. Η. ΚΑΝΔΙΔΑΤΥ Μ. ΚΟΖΟΒΕΚΟΒ

Ευδαύς- Ο³δε «Ι αι αν» Οί εααδνηεδαε
Οαδω εαεαδαν

Ευδαύς γεετ ετ δααετ -ααυεαυδαατ οεαι ωθ ααι α νατ αυδαεωε
εαι δαδαα εεετ εε οαεαι ται αδωε οοδαατ γεε ααωω ααεεαεαδ. Αι υι
αεθετ -εηε - ευδαυσααδαυι γοι ται ατνετ α ααεαι ωθωω ναεωω
νατ αυδα ι ααεωι αωαδω, γεετ -εηε - ευδαυς γοι ται οί ααδααατ
ι αεαι ετ α ααδωα οεαι ωθ εαι δααετ ααδωεωω ααι α ¼α¼³
ναααι οαδε.

Ευδαύς οαεε οοδαεοο αεωεαατ γεεεε νατ αυδατ ω γοι εεαεωε
αδωω αεαωαυι α ααδωα εεεεατ ε¼δηε, αι ααι αετ γεε ¼¼ε³³
ααωωωω αααι ααεαυς. Αεαδ - «Ο³ι ε³ αααυς ο³δε αα Οαοτ οαι ααι
ευδαυς οαδαεο» ααι α «ευδαυς ευθε ευσαατ -υεεαι» αααατ
νατ αυδαεωε εαι οαδ.

Αεωεοο Οι αι ετ ε Ι ται ευδαυσαυι δααετ ι υι ααε-α ααυι ααεο:
«Ο³δε³ι νααετ -ε ι οοι ααω ωεοι ο Οαοτ αι. Οαοτ αι αυι
οεααδω Αωω, Αωω, Ευδαυς. Ευδαυς γεε ι υι ααι ι οδωι 2700*
αυε -αι ανυι αα ααευι αωω Ευδαυς οοεοι, ¼ι ³ι - ¼ηε¼ι ααδωαδ
Εαατ Ε¼ε, Αε αα¼ετ, Αεωε οτ ετ οοι οί αδανυι αα, Ι δωι
ααδωγνυι υι αι τρι αα, Υδωω ααδωγνυι υι ¼δ¼ι ³ι α¼ ααι α Υδωω,
Ι δωι αοι ι δωι νατ αα Οαι ωε αααατ ααδωα οοδαατ. Αεεεω
ι αεααδω -ααδ ααι α αεα εαεαατ. Αεα αυεεωεοο, αε εαετ αεωω
ευδαυς ααι αωε αυι οοδαατ. Υι εηεε αααατ ααδ, εαεει ααι
ευδαυσαυι εαι ααδω ι δαι ευευι, ι δωι αυεωι οοδαατ εαι αι ααδ»
(Οι αι ετ ε Ι ται, 1990: 10,11).

Αε γι ε 1910- αυεω οοεαατ, οδωω ι οί αοτ, Εαι ετ δαετ ι οί οί
οοδαοι ο Νααω Αεοι ααααα αεηεεε γι εηεεεε ευδαυσααδ α¼ι ³ι α¼
ετ ε αατ αι υι ααδωω αυεω «ναδωαωω οδωωωι αι ι εωυ Εαεωαεωωι
αεωωωω αι τρι -α Αεοοι αεε αααατ ι ται αατ αι, αε αααι αυι ε¼³

* Ευδαυσνατ ι αααι εγωυ αααωανυι αα 1600 αυεε -αι ανυι αα ο³εω³ι ¼ε¼ι ¼ο // ΕΙ .
- 1990.- ' 39.

50 ΟΔΥΘΟΥΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΟΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΑΟ
 ΕΥΘΑΟΥΖ ΥΟΙ Τ ΑΙ Τ ΕΒΝΟ

Μοεΐ αΐ Οϋαεάαε άάαί ι ιεάι οί εί εοί à ΜοΜο. Οϋαεάαε ι ιεάι
Μεαΐ αΐ εέεεί Οϋαε άάαί άάι άα εάεαδ. Οϋαε ΜεΜΐδΐ ΑΕοι άάάα
Νάαυδ άάάί ι άί εί εί εοί άα οδδào äε εί ε äεαϋι à» (**ΑΕοι άάάά, No:659:1**).-
άάι άάΐ άεε. Äε εί ε äεαϋι άάάυ άάδäε άί ϐι +à
«εϋδäυϋάαδ Υί εñäεäεί άί ϐι ää 1200- äεϋεäυί äΐäυί ää, 1300-
äεϋεäυί ääθυί ää, ääεäi äεäεäί ää, 1292- äεϋεää +äééί ääθäί
οδδäί. Εΐι +³ε³ε εäδϋεäδäυί ηΐϋ³ί äΐ Äί εñäε ηόόηοί οί άί ϐι ää
Νäεί ä ääääί εäαυδεόό ääεäε+ä άί εί ò, άί υί ääεäαδϋ ää ουΐ +υäυί,
ίθί ε ääδ Νäεί ä ΐί άί εί ί ääι υί ää, Υί äñäε ääί äääευί εäεäί
ääθäö» (**ΑΕοι άάάά, No:659:1**).

Υί ε άί εñί äεί äί δöää εäεöèδäεäί ι ääευι äöäδäυ äεί ääι ι
εääαδϋ εäδi äί, ΐί εñäεééε εϋδäυϋάαδ äεΐ³ί äΐä³ öεäι υθδäää
äεί ä ääδäυί δäδϋουέ äéääεϋθòυäυί ä εΐ³ε äóδöί, äääί ι
äε³δä³ϋ•εϋ.

Εϋδäυϋάαδ äεΐ³ί äΐä³ ääääί äääε δäδϋουέ öεäι υθòυ ò³δä
ñäί äεϋδä-υεäδϋί äί äεαϋεϋί äεϋί ääί εϋääε äεϋεί ääί ääδϋ ×äί ó
θó, Äΐε θε ääί ä Νóé θóääί εäϋεèδääεϋ. Äεδäί +ε öεäι υθ
άί ϐι +ä ò³δεòΐδä³ί ää- ääääεäδϋ +ίΐ ηαϋäυί äεΐäεί ää ääθäί
òδδäί +ääυί ää εί ΐθó óδóéäδ δäδääυί äί εϋδäυί ääεϋι, äί ääί ι ιδ
ääδäääδ äί ääί ι ί ääθäδ äää äι äί εäεäð.

Ääεäί υ +äεäεϋεäί ηäεäί, ééééί äί υί äΐεϋ äί ääί éäί +υé
εäδϋθεϋδ εί εθ. Εäδϋθεϋδ ääεäί υ óδóηοί äεί ε εϋεäί
äöθι äί ääί ää εί δäίί εäεä äεääé, ΐϋ³ Ääί +äί (δöδi äί – ι .É.)
οί ι ηοί οί ò³ί ä³ε δäδääυί ä εä-υί ääδäί ΐεäί. Εäδϋθεϋδ äεδ
³ΐε³δäΐ, ääΐäυ Μεαΐ ääεääί ι ί óé öóéð. Ääεäδ ΐδ ääδäί
Ääί +äί äυί εϋϋäδϋί ä³εέΐ³θ³ί ΐϋ äääυί +ä óδóää äΐε³ί Μο.
Ääδäυί äεδäί εί äöü Äθεί ä äί ääί äöéäί, äί υί óδóηó óθóé
υñυί ää äääεϋί εäεäð. Äθεί ä äΐεΐ äεδ öóääί ääδϋί ä εäδääί ää
äεΐ äΐ ä³ äί éοί, ääΐäυ ò³ί òΐεäΐ ääéί äί υί εί ε ääθ-υεϋäυί ä
ääéυί äääð. ΑΕ³δΐ- ä³δΐ óδóéäδ éΐäΐé³ί, ηäί υ äéð éäί +ä äε³ϋäΐ
ääðäð. Äθεί ä öóéοι οί äί +υéäί Äñΐι υθää äΐδ³ óδóηοί
Ääί +äί ääί Äεääéää éΐ+³δ³ί éäéäð. Ι θäί òéί ääδ Äεäé öί ι ηοί οί
ääδäéééèð³ äääεϋυί ä ääðäθä ò³δä äääεϋί éäεäð(**Äðñòι ä, 1964:103**).

Υéεί +ε öεäι υθ äί ϐι +ä ò³δεò³ί ää- ääääεäδϋ Νί ΐΐεäéί äί ¹
+υéääί. Öäéί äί υί äεί ε ääθ-υñυ Äί äί äóι οί ι ί ääðè äéð öóääί υ
äί éοί, ääδäυί äéðè È+äéί εθéäó äΐδ³äΐ öóéäð. Νί ΐΐεäé

¹ Ι . Α. Äðñòι ä äί ϐι +ä Äεääéäυί ò³ί ä³ε εϋδäεäδϋί äääυ Εääääυ ääί ä Äéé
ηóéäδϋί υί éééί äñυί äääυ äéί äé. – Äðñòι ä Ι . Α, ϋäί äóéé, A.279.

äóøì áí æàí ùðùáúí à éääúèúí, óðóóèàð áèðèí ààí òàðàí éàòàò. È=æèøóáóí óí ñúéèùðäóó æ%í à%í ä³³è³á³í %í óèàì, áí úí óðóóñó èúéèà æàèøù ááàèàà èàèàò. Áí úí øàì àè ÷àèùðùí, è³í æàààùð÷ó æàé÷ùèúè æàéú áí èóí, ýèè àýèù áàð ýèáí. Áèðè æàç èàéúí òúí èúçù, ýèèí ÷èñè èúø èàéúí òúí èúçù. Áèðèí ÷è àýèààí ò%ðò óóè áí èóí, áèðè «àè èóóàà» àèèáí àð ²(*Äðñòí á, 1964:279*), ýèèí ÷è áàèàñù Õèáó³ (*Äðñòí á, 1964:280*). àòàèúí Áóó- øóé æàí à Õçýí ù- øóé (Ááàèáí æàí à Èáí, á.á. Áí èñàé - Ì .É.) àðàèùáúí àà àèéèèè æ³ðá³ç³í èàèàò. ^{2÷³í ÷³} óóéó ×æó÷æááá (*Äðñòí á, 1964:280*) è%÷³í èàèàò. Í í áóéó- øàáàá Áí áí áóí óí óðóóñó èí øóèàò. Í í áóéó- øàáàáúí íí àýèù áí èóí àèàðáúí áàèààðù %ç ýí àèàðèí èí ùñí úí àà óðóóèàðàá á%è³í á%í. Ý% èè÷³³ àýèúí áí Àøèí à áí èáí í. Í í áóéó- øàá %èá%í á%í èèèèí, ñàèòèà úèàéúè áí úí áàèààðù òàéí à áàø÷úàà øàì áàáàé, ýð æ³ð%è áààòùðáú òáí àáí øàéèí í ^{3÷³í} ñúí àèèà ó³ø³ø%ò. Ì áèààøðáí Àøèí à æà%èí, æí è áàø÷ù áí èóí, Àñúýí - øàá ááááí æà%ù ùñùí àèàò.

Í . Á. Äðñòí ááí í òàðòà óøóè ò³ðè óèàì ùøòàðùí à èàéðùèááí Ñ. Á. Èèñàéáá, È. Ð. Èúçèàñí á, Ñ. Á. Èèýøðí ðí úé, È. Í. Í í òàí í á æ.á. í èóí óðóóèàð, áí ááí àèéúí òàðùòúè í èóýí ù ÷ààùèàùðàáí òàðùòí áàì àèúè %ç%èò³ áààì ááí, ýèè óèàì ùøòúí ó%áóñó áèð ýèáí àèàèí áàèàèèàøèáí.

Õ³ðè óèàì ùøùí úí ò³í è³ æàí àùðì ááúí àà áàáù ^{3÷} ýèàèí òàðùòù æàòàò. Áèàð óèàì ùøòà òàè àèóùèááí òèáó - èúðáùçáàð, «àè èóó» òí áó èúí ÷àèòàð æàí à ×æó÷ááá è%÷³í èàèááí àøèí àèàðáúí òóóááí áàðù òàèá- í áóçáàð (*Èèýøðí ðí úé, 1990:99*).

Áèáàòà, Ì úí áàé ó÷èóè í é òàðùòúè òàèáí í í ó òàèàì èúèàò. Áèðèí ÷èááí, òàèà òáì àñúí à èàéðùèááí áàèàèèè³³ í èóí óðóóèàð ò³ðè òèèèí áà ñ³èè%á%í óðóóèàðáúí áàøòàì èú æàçùèùøù Ch'in-le èèèèí Ting-ling (àèí èèí) áí èóí %çá%ðñ% èáðáè ááí áí í èáí øí ò (*Í í òàí í á, 1969:148*).

III-IV èè. Táèáèàð, èúòàé æàçì à áóèàèòàðù áí þí ÷à «ááí áþé» á.á. áèéèè àðááèàð àòàèúí æ³ð³ø³. Áè ýí è V é. Õàðòà èúòàé áàðáèòàðè àèàðáú òàèá (ò³ðè÷% «òááðáá» àðááá, óí àà) ááí àòàè áàøòàòù.

605- æ. Áàòùø ò³ðè èàááí ù ×óðùí òàèáèàðàèí æ³çá%á%í óðóó áàø÷ùèàðùí èúðááí ááí èèèèí àèàð ýèèáá á%è³í ^{3í}, áèðè ×ùáùø

² Лебедь суусунун жээгинде жашаган элдер XIX э. áàèá %çá%ð³í Èóó / áàðùý / èèøè ááí àòàøèáí. - Í . Á. Äðñòí á, Çàì áóèè, Á.279- 280.
³ Õèáó èúðáùç ýòí í í èí èí áàðàò. Èàðá%ùç: Βòí í òí à Ñ. Á, *Äðááí áéøáá óí í í èí áí èá í áçááí èý «èèðáèç»*// NY.- ¹ 2.- 1970.

Ο³δενοαί αεί à Αεθαέαα «άααα εαααί » αθαέυι, αί υί γέει +ε α³ε³α³ οέαόδεαδ αί ενί Ο³ί α³ε Ι ι ι αί εέγαα ι θοί αέυι, ευθαε ααθαεοαδε αί ιρι +α «οι αος- οδοό», θοί εεαευε γηθαεεεοαθα οί αος- ι αος ααί ααυευι εαεαο (*Εέγθοι θί υε, 1987:29*).

Ευθαεαυί «Άγέ οό» ααυι ανυί αα «Ααί οπεεαδ ευγυυ, ααευθευ +εαεεαθαεί αεθ αοααυ αί ενί εαθαε, ααααί αα αεαδ αεεε αθαευι, ο³ί α³ε ααεοααυεαδ αεαθαυ +εέγ ααθη, Ευθαεαα αί ενί – ααί οπε αεί εεί (αεεεε αθααα-αί αεί εεί ααδ) αααί αο ι αί αί ι ααευι » (*Ι αθαδεαευ, 1984:401*) ααί εαααθεαί αο.

Εαί οεαί ι αί αί αεί εεί οαεα ι αος ααεεαί υου οαθυουε +υί αυε αί ενί εαθαε. Υααθαα αοε αεί αί ι ο οοοθα ε³θ³ε, αί αα αεαδ ι αί αί ευθαυζααθαυί ααοθαί ευ γοί εεαευε αεαεανυ οααυεαο.

VII ε. ααοθαευουί αα Εε Βί υ Θί ο οαθααυί αί ααυεααί «Άγέ οε» αεί à Άγέ +ααί /VII ε. ααου/ ααυαί «Νοέ οό» οαθυουί αα ευθαυζααδ οαεα οδοό εί ι οαθαί οεγηνυί υί εοθαί υί αα +υαυο Οα³εθ- Οί ι αεί ααυί αα εαυααοαο. Αί αα «οαεαεαθαεί ααααεαδυ- ηιρι οεαδ. Οδοοεαδυ αγαε ε³ι. Εοί οί ααθυουί αα», ⁴(*Ι αεγαεεί, 1981:161*) Βί υοεί εί ⁵(*Ι αεγαεεί, 1981:165*) ο³ί α³ε οαθααυί αα, Ααεοαί αυί αεεαί ανυί αα οεαε, αί εί, +αε, αα, ηοαί, ογαο,⁶(*Karlgren, 1940:226,254, Pelliot, 120*) αααο, αεοο α.α. ααοαοαο ααί εαααθεαί αο.

Ευθαε αευεί ααί ανυί αα «ογααν (ευθαυζααδ- Ι . Ε.) αοε ααευθευ αγί υ- αοί υ ι αι εαεαοε. Εαεευ αεί εεί ααδ ι αί αί αθαεαουί εαθεαί » (*Αε-οδεί, 1950:120,125*) ααί αεουεαο. Αεί αί αουαο ααεαί α³ε³ί ααεαεε³³ αδοαί εί à Α. Α. Νααεί ι ααοί ευυυεοοο ι εεεθεί εαεοεθα εαοαεε. Υααθαα αεί εεί ααδ οαεα αί ενί, αί αα ααευθευ ο³θε αί ι θοί αα αε εαοι αθααί – ηαγί υοί, οεαοθαα α.α. ι εοί αί ι ο³ί ε³ε³ε³³ γεααδ ι αεαα αί ει ι ε (*Νααεί ι α, 1984:13*).

Υί ε ααευθευ ευθαυζααθαυί ηαγί υοί, οεαοθ- ι αος αεί à ααεί υ αθαευου ο³θε εαδυι εαοί αουί à ε³ε³ε αοθηαε.

Ααεαεε³³ +υαυοθααί οο=ο Ν. Α. Εέγθοι θί υε ευι +αεοαθαυί VII-

⁴ Εο- Εοεο η³α³ί ευνεαδουεααί ο³δ³. Αυθευ Οαι ε- Οοθοαί θαεί ι οί οί ο³ί α³ε +υαυο οαθααυί αα ααεααοεαί. Εαδ: Ι αεγαεεί Α. Α, *Εηοί δε-αηεαγ ααί αθαοεγ Οαί οθαευί ι ε Αεεε, Ι*, 1981, Α.161.

⁵ Βί υοε – αυθευ ΕΥθαααε Εαθαοαδ οααδυ. Εαδ: Ι αεγαεεί Α. Α, *Εηοί δε-αηεαγ ααί αθαοεγ, Α.165*.

⁶ Ογαο αθαευου Α.Εαεαδυί αεί η³α³α³ αί ιρι +α yuet-kuet αα ευθαυζ αί εοί ι εοοεαδυι αυθευ ηεί ι εί ααί ο οαθααυί αί εααυε αευί ααί. Εαδ.: Karlgren B, *Grammata Serica*, Stocholm, 1940, Α.; 226, 254; Pelliot P. *Wotes Critique dy Histoire Kalmoune*, Paris, Α, 120, 125.

IX eē. +āēēī ēē òà¼ ēāēūøòòó áāēāēñēç òàðūòūī ēēēēò¼¼¼ y¼ ñī í óí æí ðī ī ī ēāó àēòēāī (*Ēēyøòī ðī ūē, 1986:157*). Āē, 1909- æūēū Ā. Ðàī ñòāò òàðāāūī āī Ñāēāī āā ¼ð¼¼ī ³ī ā¼ à+ūēūī, ēēēēī «Øēī ā Ōñó æaçóóñó» àðāēāī ðóī æaçóóñóī āāāū «ò³ðē- ēūī +āē» yòī ī ī ēēāñūī ūī ī ēēóóøóī òóòðā òāāī, ī øī ē ī āçāēēāāāē, á.ā. 691-742- ææ. «ēūī +āē» àðāēūøū ā¼ē¼ē+¼ ūñūī āā - ò³ðē+¼ «ñēð», ēūòāē ēāðī āēēòēī āā ñāyī òī āāāī ē¼ī ³ñē¼ àò ī āī āī áāēāēē³³ āī ēāī í áóāóī áāyī āāēò (*Ēēyøòī ðī ūē, 1986:157,161*). Yāāðāā ēūī +āēòāð VIII- IX eē., á.ā. ēāī Ōī ðāāāāāēòēī ī āāēūī àòūī à +āēēī ñāyī ūòī āāāī ē¼ī ³ñē¼ àðāēūøòā áāēāēē³³ āī ēñī, āī āā ēūī +āē ī āī āī ēūðāūçāāðāūī æī ē yēā āāāī āā ñāyñēē ūī āēāñūī ūī āī ēāī í áóāóī Ēūòāē æaçī à áóēāēòāðūī āā àēòūēāāī: «Ñāyī òī - Ñēāēēāā àē æāēēā (ēūðāūçāāðāā- Ī .Ē.) áēēēēē æ³ðā³ç³³ā¼ àēð āāāī āū æēāāð³³ā¼ áóēðóē ēūē+ó» (*Ēpī āð, 1961:55*).

«Ōāī óóēyī» āāðāāēī ā òāyī ñāē, 628- æ. 11- àēūī āā ò³ðēò¼ðā³ī ò³ī ā³ē +āāēī āā ē¼ò¼ð³ē³ø +ūāūī, Ñāēē ēāāāī ñāyī ūòī ēī ðāī ēā+ūī āāðāāī » (*Āē+óðēī, 1950:339*).

Ñāēē- ēāāāī āūī ñāyī ūòī ēī ðāī áàø ēāēēāēàøū, áāēēēī, 628- æ. Ñāēēī ēī àð+āī āñēāðēāðē óēāóðēāðāāī æā¼ēēēøē, ñāyī ūòī - óēāóð ēī āēēòēyñūī ūī ē+ àðā áóçóēā áàøòāøū æāī à 629- æ. ñāyī ūòī ēī ðāóī óēāóð ñūēēòāñū Ōóī ēāóāāī òāēēāēāī ūøūī à (*Āðēī æāī ī ā, 1989:49*) áāēēāī ūøòóó āī ēñī ēāðāē. Ñāyī ūòī ēī ðāī ēāēēī ēī óóēāāī Ñāēēāā ñūòçēī, ò³ðē+¼ ēðēēī ī āī ñāāū ūēāāðūēāāī (*Ēpī āð, 1961:185*). Āē yī ē Ēī āī āī ēñī, ēāāāī í āāī ūī à yý āī ēóī, ¼ç³ī Ēāī +³ Āēēūāā- ēāāāī āāī æàðūyēāēò. Ñāēē ēāāāī ¼ç ī ðāī ñóī Ð ēāóóçpī ū òī ī ñóī ā, á.ā. Āēóī āāðēy +¼ē³ī ³ī /Āāī ī / ò³ī ā³ā³ð¼¼ē æāāūī à ī ðī ī ðēī í. Āāā Ōóēoy, áāēāáó, áāēēā, ðóī ēī, ī óāó, ñē òāēī āēāðū áàø ēēāāī (*Āē+óðēī, 1950:302*).

Ēī āī āūī ēāāāī āūē áēēēēē āēūøū Ōāī Ēūòāēūī +ī +óēāðēāī. 629- æ. 2- àēūī āā Ñāēē ēāāāī Ēūòāēāā yē+ē æēāāðēī, ēūòāē ēāī ūøñūī ūī ēī ēóī ñóðāāāī. Āēðī ē í ā+àðēāāāī Ñāēē ēāāāī āūī ēī ēó, 630- æ. 2- àēūī āā ēūòāē āñēāð áàø+ūñū Ēē Ōçēī òàðāāūī āī Ēī øāī āā òāēēāēāī ūī, Ñāēē ēāāāī æī ī āī í ēā+ūī +ūēēāī (*Ēpī āð, 1961:49*).

Ī øāī ðēī Ñāēē ēāāāī āūī ñāyī ūòī ēī ðāī áàø ēāēēāēàøū 628- æ. 11- àēūī āī 630- æ. 2- àēūī à +āēēī ñī çóēāāī. Āāī āē, ēūðāūçāāðāūī ñāyī ūòī ēī ðāī áàø ēēēøē æāī à ñāyī ūòī ēī ðāóī ēūðāūçāāðāūī ³ñó³ī ¼ī æāēī ū áēēēēē æ³ðā³ç³³ ³+³ī Ñāēēāā áóēðóē áāðā àē+ó ī āçāēēē óóóē áēð æūēāāī áēð aç ē¼ā³ð¼¼ē óāāēūòòū ēó+āāūī à àēūøū ī ³ī ē³ī yēā. Āē yī ē ī óñóēī āī æaçī à āāðāēòāðēī āā ēūðāūçāāð ī āī āī í áóçāāðāūī æāī à ēūī +āēòāðāūī

ΟΑΘΥΟΘΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΘΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΘ
ΕΘΘΑΘ ΥΟΙ Τ ΑΙ Ι ΕΒΝΘ

οοοααι αυε εαοι αυοι αι +οι αυεεα οαοα αα%αγγεαα ι ααεοι αο αεναε αι ει ο. Ι οοι ευεοι αυι ααεοι ο θαοεα αα- Αει (θαοεα αα- αει, 1952) ααι α οεαα οαι ο Ααο- ε- ααε (Ααο- ε- ααε, 1958:51) αι ιι +α Ι ιε (Ι οο) ι αεααι ααοααι οαοα Εαοα- οαι, αι ααι Ι αοε- οαι, αεοθεοααι αεοο οοε, αεαοαοι 24 οοε, αι οι αεθε ευοαοι αι εαι ι.

Ευοαοι ηαι αεοθαεοοι αα, ο³ι ε³ αοαεαο εαοαοοι α ο³θε, Εαοα- οαι ααι α οαοε- οαι ααο εεθει εαοαο. Ι οι ι αοεοαι ααααι αα η%α³ οαοε- οαι αα ααοι α αοεαεοα ααουεααι ααε Ι αοε- οαι ααι ααοαηαε. Ι αοε- οαι ααι ³ι α% οεαι υοαοθ Ι αοι οα Εαοααοει ει Αεααι οι αι οαοα Ααο- ε- ααε ααι α ευοαοι ηαι αεοθαεοοι αα αα αεουεοι αε³ο. Ι αοε- οαι αυι οαοοουε ει ηαι αυαοι ααι α Ι αοε- Εα³ε- (οαοε) οοε ααεοοοι οι γοει ι ει αεγεοε +α+ι αεαι εοε αι ιι +α ι εοι οοοοεαο οαοαοι αι αθ εαι ααε εαε+ο, ι οι ε εααα % αεοι +α ι ααεα³³ ι εει ο αεουεααι (Ειιιιια, 1958:82,84). Ε. Ι. Ααοαει αει ι εεεθε αι ιι +α αοε η%α³ι ηυοο οαοε αα εααει εε γεα οοε (η³ο) (Ααοαει, 1868:5,6) ααααι ο³ο³ι εο% εαι ουεηα εαοαε.

Αε γι ε εαααι ααθεοο Ι αοε οηι οι οι αεοαεοου εααει εε Εα³ε- Αοεα ι αι αι ααεαι υοεαι ααααι ιεαο Α. Ι. Ααοι οαοι οααοι αα εα%- εαηεθε οαεαααι αι ε+ο (Ααοι οαοι, 1935:33,43).

Εαι οηα αααυ Ι αοε- Εα³ε³ι ευοαοι γεει ει οαοοοι αα γηεαθεεεοε ααεαοει αι γι αν ιεοι εο. ΙΧ ε. ευοαε ααοι α αοεααυ «Π γι οα οοο» αε αε³α³³, ηαου +α+οοο ευοαοααθ α%θ³ οοοοηοι αι γι αν γεαι αεαει ααγι ααεο. Αεαοαοι αα- αααηυ ααοαεααι ³ε³θ ορει αι υοαυ (Ναγι) οι ι ηοι αι ο³ι α³αυθ%ε αεαααοεαι. Εοε%ι ααι αι αα αε ³ε³α% / ευοαοααοαοι οοεοι ο/ εοααεαοι ει οοι ι ηο αθεοεοο οεααι ααοαεααι⁷ (οαοαθ, 1981:107). Αεοι αε+ο αοε οεαι υο ευοαοααθ αοαηοι αι ααουεοι αεοι ααι. Αι οεαι ι αι αι οεαι υο ααοαε ευοαοι οααει οεαα αα %α³α% αεοι ααοαο ααο αουε+α αι ει ο. Αεαοι α γηοαεεε ι ααεοι ααοοοι οι ααοεοηεαεαει α εαοαι, Εα³ε αα ηαι αεοθααααυ οαοε οαι αυι ευοαοι γοι ι αι ααεηει α οεαοαηε ααθ αα αει ε ααι οαε εαηα αεουο γοοαεεε ευεαο. Αει αι οαα

⁷ Αοαι υ +αι - οε. «Π γι οα οοο». Εα. Νυαο οοει αι υ, οαι οαε α.α. 0.27. Εα.4 Α.37. Αεαα ει οι οι ηο ι αι αι εαεουεοι, αααεοο εα%αοαοε ³+³ ι αθεοι Α. Ι. Ηοι οοι αι ει αι υοααου=υεοαοι αυ αεεαεοα εαοαι - Ι.Ε.; Υ. οαοαθ. **Οι ει οαα ι αοηεεε Ηαι αοεαι αα. Ει εαα ι +οαααοι ι υο αεει αει εαο α ει ι αθεε οαι.** - Ι., 1981. - Α.107; Αει αι οαα αεουεααι ααοι οει οαοι ευοαε ααοααει +α+ι αε%α% αεοοι α+υεοεαοθ ααθ. Α. Ι. Ηοι οοι αι ει αοαε αοεαι εεοαι υ (οι ι ι αοι αεθ ο³θ³) ει ο αι εεοο ευεααι ααηα;- οαοαθ Υ.- εοααεαοι οε ι αι αι αεαααοοοηοι αι ι αεαα αι εαι ι ααααι ιεαο αεοαο. Εαθ.: οαοαθ Υ. οι ει οαα.- Α.107.

àèòÙèààí èÙòàé æaçì à áóèàé ì ààèÙì àòÙí à ³í à¼ø ÒàèòÙí Ù XI è. ì àðñ ààòì ðò Ààðàèçèí èí «Çàéí àè- àòààð» ýì àààéí àí æí èóèòðàááÙç. Àè àèðÙì èÙðàÙçààð óéàà, àéðè øàì àèàà, ³÷³í ÷³ñ³- èóøèà, ò¼ðò³í ÷³ñ³- ñààÙçààí àà, ááøèí ÷èñè èèðì èàà, àèòÙí ÷ÙñÙ- èííç æÙàà÷èà ñÙéÙí àò ààì èàààðèàèò (*Ààðòí èüà, 1969:48*).

Èç àèàÙí ÷à ýèè áàøèà æaçì à ì ààèÙì àòÙ è¼ðñ¼òè¼í à¼é, àèðÙì èÙðàÙçààð, ààèèèì, òðòó òí áó óéàà æà ¼à³çà¼ ñÙéÙí ààí. ÈÙýçÙ Èà³ç ýòí í í èì è èÙðàÙç òðòóñí òí òí òàì è áí èóøó ì ³í è³í. ÆÈí àí ðòàà àèòÙèààí èÙðàÙçààð àèí èèí ààð ì àí àí àðàèàøÙì èàðèáí ààààí èÙòàé ì ààèÙì àòÙ, èÙðàÙç òààèí á òàèà- í áóçààðàÙí æà òí òàì àèè ò³ø³í ³à³ ¼à³ç ì àí àí ààèèáí Ùøèáí ò³ðè òèèà³³ òðòóí òí èí øóèóøóí àèòÙì æ³ðá¼ñ³í ?

ÀààÙ àèð ¼çà¼÷¼ áàèàèèàé èàò÷³ ì àðñà, òððè ýèààðèí èí òààè ò³à³ èàèèí ³¼è³ðà¼ áàèèáí àò. Àèç ñ¼ç èÙèÙì æàðèáí ò³ðèò¼ðà³í àòà- áàààñÙí Ùí áàøàòÙ àà ³¼è³ðà¼í áàøòàèÙí, áàòÙø ò³ðè èàààí ààðÙ æÙè ñàéÙí àðààèòàðàà èóðì áí àÙè ÷àèÙø ³÷³í àòà- áàààèàðÙí Ùí ³¼è³ð³í ¼ áàðÙø÷ò (*Àè÷òðèí, 1950:220,221*).

ÀèòàèèèòàðàÙí «Àè- Òí è÷Ù» ýì èèàèÙè ÷Ùààðì àñÙí àà, àè à¼ð³ áàèáí Ù èààðàóó Ýðèèèèòàí ñàèòàí èàèÙø ³÷³í Ùì ÙðèàèáÙ ¼ç³ æàøàààí ³¼è³ðà¼ àèÙì èàèàò. Àè æàðàà à¼ð³ ì àðàèàðàÙ àèààí èàèèí, áàèà àèàðàÙí ñ³ò³í ýýì ì ÷í ¼í àò. ÆÈì ì èòóí ñí í òí àà à¼ð³ èààðì áí àÙí àààñÙí à àèèáí àò, Àè Òí è÷Ù áí èñí, Òà¼èðàèí èÙçÙí à ³èè¼í ¼ò (*Í ì òàì í à, 1949:122,128*).

ÆÈí àí ðòàà àèç ñ¼ç èÙèààí ààí àðè- óéàóðèàðàÙí ò³í è³ òààè àà ³¼è³ð ì àí àí áàèèáí Ùøèáí. Òèàì Ùø áí þí ÷à ààí àðèèàðàÙí ³è- á³è¼ñ³ ò³ðèò¼ðà¼é ýèà òóí í ààðàáí æàðàèàáí. ÈàèñÙè àèð çàì áí àà òóí í øáí ùðèóí áí øòì áóèòàé ñóèóó ýèè èÙç ò¼ð¼è¼ò. Øáí ùðè àèàðàÙ è³è¼¼à¼ áàðàèñè èàèààé, ýè æàøààààáí àèèèè æàðàà ñàèè÷à ñàèàÙðÙí, èÙçààðÙí èàì àèò. Àèð æÙè ¼òè¼í ñí ¼ èàðÙøèÙð ì àèàà áí èóí, è³í ³- ò³í ³ ñàèè÷áí è èàèòàðÙí óéóí æ³ð¼ò. Á¼ð³ ñàèè÷áí èí àñòÙí à ³¼è³ð èàçÙí àèÙí, àè æàðààí ÷Ùèí àèò. Øáí ùðèáóí èè÷³³ èÙçÙ ààà áí ì ð ì ì ðóí, ³¼è³ðà¼ èàèèí æàøàì æ³ð³í á¼ð³à¼í óóè ò¼ð¼èò. Áí Ùí óéóí - òóèóí ó èèèí ¼ç ì àì èàèàðèí èóðàò (*Í àòàðèàèÙ, 1984:401*).

Àòàà ÷àèèí àèòÙèààí ààé, èÙðàÙçààðàÙí ò³í è³ òààè àà ³¼è³ð ì àí àí áàèèáí Ùøèáí ýì àñí è. Áóé ýì í à ñðæàòðèè ýèà í èøí øóèèí ò, æà ì Ùí àà ýòí í ààí àðèèàèÙè æàèí Ù ò³ø³í ³è, ýòí í àí í èýèÙè ì ààí è ààðàÙ?

ÀàéÙðèÙ àààì ààðàÙí á³èí ¼ à¼áí ì ñó áí þí ÷à ÆÈð ³ñó³ ýí á

56 ΟΑΘΥΘΥΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΘΟΘ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΑΥ
ΕΥΘΑΥΘ ΥΟΙ Τ ΑΙ Τ ΕΒΝΘ

εοάαεϋ ι άι άι άαεεαι υοεαι. Αεδ άααι άα, άι υι άαοιι-
οεθε-εεεαι έ εαδαιο³³ ι άδναεαδαι άαδαοαο. Αε υι ε ³⁴ε³ άι ενι
Αεδαει εοι άαυ εαοαδϋ εαδαεαι. Ααοεα-α αεοεαι άα, Αεδ υι ά
άι ενι, ³⁴ε³ άι υι εοι άαυ. Αι άαι άαεα ο%δ%ε%ο, άαοιι οεαι άο.

Εεααθεε ο³θεεε γεααθει ει ο³ο³ι ³α³ι α% ³⁴ε³ο Οι αε υι ά ι άι άι
άαεεαι υοουοϋεαο. Ευοαεαι Νο-αι ο οααοϋι άι οααυεαι
υηοαεεοα, Οι αε- υι άι ει εοι άαυ, εαοϋι υ άααι ι άαι εαα ααθεεαο.

Αεοι αε-υ, ευδαυααδαυι ο³ι ε³ οααι -ααυεαιυααι άαυ αεδ
οεαι υοα ³⁴ε³ο υηεαθεεαο. Αεδι ε άι υι ι ααεεεαεε άαδαευοϋ,
ηααοοεε ι α%υαυ α%ε%ε άι εαι ι αοεοαι, ηαι αυδαευε οαεεοοι ο
εεεει εε α%ε³εε% εαεουοηαι.

Ο³θεεε εαεεοαδαυι οεαι υοααδϋι ααι α αει εε ο³ο³ι ³εο%δ³ι
οαεαι ι ι οι ι αουεαηυ ο%ι %ι ε³α%ι αευεϋι ουε -υααοοαα ι άαεα
ααδαο. Αεθει -εαι, ευδαυααδ αδαυι άα αεουεϋι ³α%ι «Ο³ι ε³
αοααυα Ο³θεο%ι» ααι α «Οαοα οαι άαι ευδαυα οαδααι» αααι
ι ααεϋι αοοϋι %α³ ααευοεϋι αι ι δαι αο υοι ι ααι αοεεαεϋε ι οι οαηοε
-ααυεαυδαο. Ευδαυα γεει ει ο³ι ο%ε³ο αααοϋι α ο³θεο%α³ι ααι α
οαεα- ι αοα- ηαι υοι ει δαοι αοοοοεοοοι αεαεαεαο αι εαι ι αοοι
αεεαεδαο.

Υεει -εαι, ευδαυααδ άαυ ο³θεεε εαεεοαδαυι ααε γεα ³⁴ε³δα³
εαηοαθεαι ααεαοαο. Αι υ ι άι άι %α υοι ι αι ι εϋηυι ααεεαι υοουδαο.
Ααι αε,αοε εεεει εε ηαι αυδαεϋε ι οε ααεϋεϋι αι ι δαο, ο³θε
ι ααεεεαι άι ααθε οεαι υι εαεαι γεαι οαδϋοϋε υη- οοοοι οι, ι οι ε
αι ι δαι αο ι ι εϋυοεαεϋε ι αι εεαι ει γεαιει -ααυεαυδαο.

Ευδαυα ηαι αυδαυι εαεεαααι εεει ι ι αι δ αα αεαδ ι άι άι
οαι υο ι εοοι αι ααδ αα ι υι ααε ι ι α γεε -υααοι αι υι ηααοοεε ε%ι
οαοι αεοοοεοαοι α%αααε ει εαι εο. Αι οεαι ι άι άι αδ ο³θε³ι ι εει δ
αεαυ%υι εδααι, ααι υεαοουοοο αει εο αθεϋεοο ευδαυα
υοι ι αι ι εϋηυι εαααθεααι γεει -ε ηαι αυδαεϋε αααυοοϋ ααεεαεαυα.
Αε ευδαυα «εϋθε ευααι οαδααι» αα ευδαυαυι οααε «Αι α- ε-
οαεεοαι», Οαι αι ηοδ, Ναι αι ηοδ α.α. οαδαεαο αααι ο-οαο οαοι
εαι οαδ. Αεα αοε ηαι αυδαεϋε αααυοοϋ οαδουοο ο³δα% «40 ηαι» ααι
αεϋι, αι υι ι αεαα αι εοο ι ααεεεει, οαδϋοϋε ααι αδαοεϋεϋε
εϋδααεαυι οεεαεα-³ οαηεθει οαεαι ι αι %οη%ε.

Ευδαυααδαυι οααε οοοδαυι αααυ ηι %εο ι ααεϋι αο ευδαεαδαυι
«Ρ αι υ οε» (Ρ αι υ αει αηοεϋηυι υι οαδϋοϋ 1271- 1368- α.α.)
αοεαυι αα υηεαθεεαο. Ευδαυααδαυι αεοοοοι αα αααυεϋι αεϋι αι
εαααδ αι ι α «Οαεεεοαηοαδ» (αοε γε) %α³ι ³ι οααι, εα-αι Οαι υ
ααθει ει 40 εϋαυ Οηοε γεεαεαδ ι άι άι ³εε%ι α%ι ³ι %ι ααοαοαο.

Áóε (εúðε) í ááí εáá æáðàðà æáðεí óóóí ááé àðàí àεúðεáí⁸
(Éú-áí í á, 1963:59).

Áóε í ááεúí áððáð ε%ðñ%óε%í á%é, εúðáúçááðáúí ðááε ðóóðáñúí áááú óεáí úððáð εúεúí áðáεáí áí í ðáí æáðàðà %çá%ð³í æ³ð³í í ðóðááí. Áε ð³á³ε ð áí ú ðεí εí ýεε ðáááεóεýñúí áá ýεá ýεε ááðεá áεúðí á-úεúε ááð ýεáí áεáεí %ç í ááεúí áá εúðáε ðááí óó-ó ð. Á. Çóáá í úí ááε-á áááí ááááí: «ð áí úðεí εí ááðεú ðáááεóεýñúí áá «ðáí ú àε» (á.á. ðáí úáúε, εúðáε æáðε) εáðí áεεóεí εí í ðáóí á «í í àε» (= %é, ðáεáá æáðε) ñ%ç³ æáçúεááí »
(Çóáá, 1960:104).

Óεáí úððúε áóε í ááεúí áððúí εúðáúçááðáúí εáááðεí í ñóí áá εáááçáá ð³ð³ð³εá%í á³á³í ýñεá áεñáε, áí áá í í í áí ε áí í ðóí áááú εúñεá í %í %ðó% ýεá áεáðáúí ýóí í áí í εýεúε ð³ð³í á³í á% «ðáεáá ýεéí áí » «ðáí úáúε εúçááðáá» áóðóεááí %çá%ð³ð³ ááεéáεáúç.

Éúðáúçááðáúí ðááεí á ááεéáí úðεáí εεéεí εε εáááð ááéí ááεúí ááóí ðáóí εáεáí εí áí æáðáεááí «ðáæáðáð áε- áððáεòá» áεóúεáð⁹
(ðáæáðáð áε- áððáε, 1 26190).

Áε áí þí -á Í áóç ðáí áúí áí í ðóí áí í ε% æúε -áí áεóó óááεúð %ðé%í á%í εéεéí ðóð εáí Óáðεáóí í í (í) áí ε ááðεáðóó-óñó Éúúðáí áú ðáεéáεáí, εááúεúððáí í í (í) áí ε ýεéí εí εúðε εúçú áεð ðáðáí εá, í ðóç óóε á%é%é æáééá εá-úí, í ðí ε εúðε εúçááí εúðéúç (εúðáúç), áε ýí ε í ðóç ááεááí - í ðóç í áεáí (í ðóç óóε) æáðáεáð.
(ðáæáðáð áε- áððáε, 1 26190:284).

Í εðóí í ááóí «ðáóçáð áñ- ñáçá» (XV é.) ýí áááεí áá «εúðáúçááðáúí áñ (ðáð) ááí áðáðáð. Í í í áí ε ðεéεí áá «εúðáúç» «εúðε ýð» ááááí í ááí εí ε ááðáð,»- ááí εáááðεáí áð¹⁰ **(Í εðóí í á, No:5176:385).**

⁸ Éú-áí í á Á. É. Nááááí εý á «ð áí ú- ðε» í í áðáñáεáí εýó εεðáεçí á á XIII ááεá /í óáεéεáðéý εñóí -í εéí á/ Έçá. Áí Έεðá.ΝΝÐ.- ΝÍ Γ.- Ó.Υ. Á.Ι.- 1963.- Á.59; Óðóε ýεá í ááεúí áððú ð. Á.Çóáá í úí ááε-á εí óí óí ð: «Έεááðε /ðááú: ááúí áá/ εúðε áýε Óáí ú æáðεí áí εáεéí óñó /óðñóó/ (óðóóñóí óí) ýðéáεóáðεí á ðóðí óðεá -úεéáí: æáí á áóε í ááí ε áεáðáúí áðáεúðú εáðáðú εááúε áεúí ááí.»- Óáí áε εí ðáááε εç ááññáεúð εí ýááñóá. /Í áðááí á εç εéðáεñεí áí ñí -εí áí εý VIII- Χάá. Óáí óóéýí, Ó.ð, óçþáí ú 72, ñð. 1305- 1308/// Í í áúá í áðáðεáεú í í áðááí áε ε ñðááí áááεí áí ε εñóí ðεε Έáçáðñáí á.- Áεí á- Áðá, 1960.- Á.104.

⁹ Áððáí εý í óçáεéí áááε 1 26190- «ðáæáðáð áε- áððáε» εí ε æáçí áñúí úí εí óí ðí í ñó/ Έí óí ðáí í Áóí ááí á Á.Á., ðí í í áεí Á.Á // ÓΕΑ- Έí ε æáçí áεáð á%é³í ³.- Έí á.1 5176; Έεéí í í çáí ðáóí í εéεðε áí þí -á «ðáæáðáð áε- áððáε» Óεóáááεóεéí «Óáðεó- ε áðáá'óεóñ»/Ó%ðó óεóñóóí ðáðúóú/ ýí áááεí εí ε%³ðí %ñ³. « Óáðεó- ε áðáá óéóñ» Óεóáááε /1394- 1449/ í áçáεéεí áá æáçúεúí, áεçáá æáðí áε εáεááí ýí ááε.- Í ðí í áí ýεá.- Á.259; «ðáæáðáð áε- áððáε»/Ó³ðε ñáí æúðáñú/ áí εáéí ε í áí áí XI é. ýεéí -ε æáðúí ú, XVIé. ááðóáεúðúí áá æáçúεááí. Έáð.: Νóí ðε x. Á. í áðñεáñεáý εεóáðáðóðá. Áεí - áεáεéí áðáçé-áñéεé í áçí ð. x.Í. - Í ., 1972.- Á.777- 779.

¹⁰ Í εðóí í á, ðáóçáð Áñ-Ñáçá /Áðóóéóéóóí ááε-áñú/ ÓΕΑ Έ.Έ.Á.- Έí á.1 5176, Á.385; Óðóε ýεá í ááεúí áð, XVI é. í ðóí -áí εí áá æúéí áεááí «Ááááε áð- ðáááðεó»

ΟΑΘΥΟΘΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΘΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΘ
ΕΘΑΘΥΘ ΥΟΙ Τ ΑΙ Ι ΕΒΝΘ

XVI ε. άί ένί, έυθαύς οάαεί ά άάέεί υθεί όεί υθ ί όόόί έό ί άçáέέάί á¼é¼é¼ áááυό άέυί ¼ί ³á¼ó. Ááááί áá Άóñέεί όέέ ί ίέάί ΝάέΟ άά- άεί άαçύί, έέέεί άάέανυ ί ίόδύç ί όόάι ί άά (Ι άάάί ό άò- Όάάάδθó, 1973:200) ά³ó³δá¼ί «Ι άάί ό άò- Όάάάδθó» (XVI κ.) ýì áááεί άά έυθαύçááδáύί άάέυδθέυ άάθάòύί ά άάέεί υθεί έυçύέθóό έáááδ άέóύέáð. Άέ άί þí ÷á άέóύέóó Νάέύάέόé ñóèðáí υ Νάί άáð (1086- 1157) άóçááδáυ έυδύί, ί áέάί άáί έυδθέ άóç έá÷ύί έóóóέáð. Άóáá άάέεί υθóóó άάðáύ Όáðñé÷á – «÷áðáέü áυç» (έυδθ άóç), ó³δθ÷¼ – «έυδθέ áυç» (έυδθέ άóç) ááί άòáί έáέυθέάί. Έυδθέ άóç έá÷ύί άέ³θ³ί Όί άάί ó όί ί ñóί ά άáθ ί άáί áέáί, óθóé άáðáá άáθáί έáέáð. Έυδθέ áυçáí (έυθαύç Ι .Έ.) ί θί é έυδθέ άóçááί òáðáááί ááί άέóύέáð «Ι άάί ό άò- Όάάάδθέóóá» (Ι άάάί ό άò- Όάάάδθó, No:887: 9).

ΝάέΟ- άά- άεί Άóñέεί όεί έί ýì áááé ί άί άί έυθαύçááδáύί óááεί έáááðéáááί ί δóί έυέύί áááυ έί é άáçí áéáð ó³ðí ¼á³ άέύέύί óύέóáέáð. ΑΕάçí ά ýñóáέέé ááðáέóáðé é¼ðñ¼é¼ί á¼έ, ί ί ί άί é άί ί δóί ά ÷áέεί έé έυθαύçááδáύί ýóί ί άί ί έýéύé ó³θ³ί ³á³ «40 ñáí » ί άί άί άάέεί υθεί άί άñ. Ι ί ί άί é ί άçáέέεί άί òáðòá έυθαύç óááé, έυθαύç ýóί ί έί έί έί ýðéι ί έί áéýñύ – έυδθέ óáέáá έυçύ, óáí úáύé έυδθέ έυç, έυδθέ ί ί (ί)άί é έυçύ, έυδθέ ýð, έυδθέ άóç ί ááί έñεί áá áέóύέύί, ñáí άέυðáέύé ó³ðé³ί á¼ έέðáέçéέéáé.

Άάáυ άέð ááέáέέáé έáð³³÷³ ί áðñá «Ι άάί ό άò- Όάάάδθέóóáί » òáðòá έυθαύçááδáύί ýóί ί ñáýñéé έóðáέύθύ, áέðύί ñáí άέυðáέáðáá áέóύέááί ááé áéáðáύί óááé «Άί áέóáé» ί άί άί άάέεί υθóύδύέá ááθòáέó.

ΑΕάçí ά ýñóáέέέééεί έáááðεί ί ñóί ά έáðááί áá, Έáðááéι έι áι Όί άάί ó θááðύί ά έáέεί, Όί άάί ó όί ί ñóί áááυ 40 áυçáύί (έυθαύçáύί – Ι .Έ.) óðí áέóáðύ ί άί άί άί έóááð. Άί á- é- òáέóύί ááέááðύ Έóð- óáí ί άί άί Έóð- άóçóðá έι áι áá ñύé óðí áò é¼ðñ¼ó³ί, έóί óέóί ά óί έáί ί ñí ¼, Έáðááéι έι áι Έóð- óáí áυ ί ¼ έáί áòóύί ñáðááðύ, áé ýì é Έóð- άóçóðááó άί έñί ñí é έáί áòóύί ñáðááðύ έυέύί ááέύί ááέó (Ι άάάί ό άò- Όάάάδθó, No:887:14, 15).

Ýì é áóé ί ááέύί áòóύί έυθαύç ñáí άέυðáñύί áá έáί ááé ¼¼³ó άέύί, ¼ί ³έé¼ί á³á³ί ¼ é¼¼³ é áóðñáé.

Ýééáέçáεί ñáí άέυðáέáðύί áá Ι θááυð ááááί άáðáááé óáí ñáðáέáá Øá- Ι άί ñóð άáί ά άί ύί έáðύί ááθύ Άί áé áòóóó úéúé

ááçí ά ýñóáέέáεί áá, «έυδθέύç» ί ί ί άί é óééεί áá «έυδθέ έυç» ááááί áé ó³θ³ί á³ð¼ó, ááί ááðééáó //Άί ñóί ÷ί úá ááóί ðύ ί έυθαύçáð, Α, 1994, Α.60.

äääi ääð æàðäääí èi èø. Øà- Ì áí nóðää æàðeäí óðæ- àéú%ää èaðäääí ää, áí úí èaðúí äàøú ó³í æàì úí úí èàéääúð èaðåð yeäí. Àèð e³í³ Øà- Ì áí nóð èaðúí äàøúí à%äúí äàðúí Ì øääàðäúí æáí úí äääú e³è³ðä% èèðèí, øàéúð æàððàð òí áóí à èí øøèàð. Æäðæèèèèèèè³ú Ì í èäí èí ð Øà- Ì áí nóð Ì áí áí Áí äèäúí áóé æí nóí óí áí è³í %ä òààì, àèàðäú %èò³ð³³á% ÷á÷èì ÷úääðàð. Æè³í àèäúí äà Øà- Ì áí nóð «Áí àè- òàè, Ì áí àì òàè» (Áí àè àè (òàçà) Ì áí òàçà) äääáí èi èø. Æè³èò%ð %ðòò%è³í, è³è³ òáí äúí àè ñàðàéúí à äàð÷ó àðúèòääú ñóòää ñàèúí àð. Ñóó æýýæí á è%³è à÷úí æ³ðáí òáí äúí èúçú æáí à 40 èúç, ñóòääú «Áí àèòàè, Ì áí àì òàè» ääí³ ÷úääðúí èàèàðeäí è%á³èè% èúçúäúí èí èäí ðóí òèéàèçàð. Ì øíí áí í èúçääðäúí áí þí á á³ò%ð. Ì óí ó àèèè èàèääí òáí èaaðääí úí, àèàðäú àè ñàðàéääí èóóí ñàèóòää áóèðòè èúèàð. Èàèaaaáí ÷úäúí äàðäòúí 30 èúç «í %áí », 10 èúç «ñí èäí » á%è³í %ð. 40 èúç æàèí ú è%ç æaðúí, àèð òí áó – í òóç- óóè í % àðàéúí, yeèí ÷è òí í – í í óóè ñí è àðàéúí èàèàð yeäí (*Æí í èèí á, 1956:140*).

Èúðè èúç óèàì úøúí úí á%è%è ò³ðè³í á%ð³ òóððàèóó èáääð Ñ. Çàèèðí äáóí «Èúðäúç ñáí æúðáñú» ýì äääèí ää èàèòèðèèèèèè. Áí úí àèð äàðèáí òú áí þí ÷á: Àèàøá äääáí àðääääðäúí Ñòáí òðóóí áí ÷úèèèí àèí äääì ú Ñèàèðú, Áí èñàè òaðáí òääú èàèí àèòàðää èñèáí àèí èí òaðàðóóää äàðáí. Áí ááí Ì áí nóð àðóóó áàèà ò%ð%è%ð. Èèèè Ì áí nóð èàèí àèòàðäú èñèáí àèí èí á èaðäòúí, Ì èí àè äääáí óóè, Áí àè àðóóó èúçáóó áí èí ò. Àèàðää äàèèáí úøðóó í èóýí úí èàèáí á%è³á³ æí áí ðèó ñáí æúðà èääàðúí äääúääé yeä %í³á%ò¹¹ (*Çàèèðí á, 1996:12, 17*).

Èúðäúç ñáí æúðàèaðúí úí Áí àèòàèèà äàèèáí úøèáí ò³ðí %á³í³í æáí äúðí ääú «Øàæàðà- èè í àñáá í àì á- èè èèàðèéá» (È%÷í %í yeäáðèí èí æàðàèúø ñáí æúðáñú) èí è æaçí àñúí äà àéúèèàð. Æèaçí à ýñòàèèèèèè äääí èçèèääí, èèè òàðí ääúí à òàðòóóèääáí òáí úí àè í èóí øðóóó Á. Ì. Ì í èääääèí í èèèðè áí þí ÷á èí è æaçí à XIX è. àýáúí ää æàðääáí Áàèääçú äààòúðäúí óáääúí ää æaçúèèáí (*Ì í èääá, 1984:146, 147*).

«Øàæàðà- èè» Áàèääçú äààòúðäúí àðà- òáàèí Ì úí äàé÷à

¹¹ Çàèèðí á Ñ, Èúðäúç ñáí æúðáñú, Á, 1996.- Á. 12- 17; x. x. Áàèèðáí í á æaçúí àèáí ñáí æúðà áí þí ÷á èúðäúçääðäúí æàðàèúøúí à Ì áí nóð àðóóó äàðàèðèí ñàèúí ú çí ð. Æí áí ðóää èàèðèðèèèèè ñáí æúðà Ì àçí óí óí ààé yeä, Ì áí nóð èaðúí äàøú Øàèèèèè (aðóó) ýýð÷èí èóáàé æí èóí à äàðèèàð. Àèèáí ú í í çóí áí ò³ø³ðá%è ààð èàçèí æ³ð³í, àèð èáí òääáí Áí æèýí øàðúí à èàèàð. Øàðð èàèèú èàèáí ú èáí òääáí èàèúí úí è³í %è%ð³ ááí Ì áí nóðáó èaðí áí, äàðàèøòè %èò³ð³í, áí úí èàðýýçè áí þí ÷á ñ%á³ %ðòò%è³í, è³è³ è%èá% ñàèúí àð.- Áàèèðáí í á x. x, Èçáð, Àèí à- Áðà, 1958, Á.298- 299.

60 **ΘΑΔΥΘΥΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΘΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΑΥ**
ΕΥΘΑΥΖ ΥΟΙ Τ ΑΙ Τ ΕΒΝΘ

άαγί άαέο: «Θαυθου όεαυθουί¹² (*Ι άάαι ό άθ-Θάάαδεο, No: 887:6*)
άεοοοόό άί ρί +ά Θάέο- Ι άί νόθ Θάέεάάαυί γδεάε άάαυί άί όέοί ό
Θαυεά άε- όαέε, άί υί όέο Άαυ ά- άεί - άέε, άί υί όέο Άι άά ά-
άεί - άέε, άί υί όέο Ι άί νόθ ά- άεί - άέε, άί υί όέο Νάέεά ά-
άεί - άέε, άί υί όέο Νάέεά- Άέε- άέε, άί υί όέο Ι όυ ά- άεί -
άέε, άί υί όέο Άί έίί - άέε, άί υί όέο Άθηέαι - άέε, άί υί όέο
Έαεί άε- άέε, άί υί όέο Θ³δει ¼ί - άέε, άί υί όέο Ι θι ίί - άέε,
άί υί όέο Άίυεάε- άέε, άί υί όέο Νάυέά- άέε, άί υί όέο
Έαθαυε- άέε, άί υί όέο Έαθαείυ- άέε, άί υί όέο Θάέείυ- άέε,
άί υί όέο Θάάαυ- άέε, άί υί όέο Ι υθυάει ά- άέε, άί υί όέο
Θάοί άί - άέε, άί υί όέο Άάέοθ- άέε, άί υί όέο Έάάυέαι - άέε,
άί υί όέο Άίυ- Όέαι - άέε, άί υί όέο Αε- Ι άέαι - άέε, άί υί
όέοΘάάε- άέε, άί υί όέο Έυέάυθ- άέε, άί υί όέο Ά¼¼έ¼η- άέε,
άί υί όέο Ι άί άί - άέε, άί υί όέο Ν³θέ- άέε, άί υί όέο
Νάθυνάεο- άέε, άί υί όέο ²⁺³εά- άέε, άί υί όέο Ι άί άεθ- άέε,
άί υί όέο Άί έίθ- άέε, άί υί όέο Υηάί άε άάυθ, άί υί όέο
Ι έυυάε- άάυθ, άί υί όέο Νόάαι - άάυθ, άί υί όέο Ι όηάε-
άάυθ άί υί όέο Άάέαυ- άάυθ» (*Ι ίέάά, 1984:146, 147*).

Ναι άυθάεαθα άόα +άεί έυθάυυάυί άά- όάε Άί άε- έ- όαέ
Άί άεάε, Ι άί άεάε, Θαι άί νόθ, Ναι άί νόθ, Θάέυθ Ι άί νόθ άάί άεθ
άάαι άυί άυθ άθ άάυεά+ά άάέυί έάεηά, «Θάάαθ έέάά» άεθεί +ε
άί έο άε θάέο Ι άί νόθ Θάέεά άάί όί έέθ θ³θ³ ά¼ άάυέάυ. Ι υί άά
Θαι άί νόθ, «Θάά»- «θάθ»- «θάέθ»¹³ (*Ρ άάθεί, 1965:894; Έαθαηάά,
1986:284*) η¼³ ί άί άί Ι άί νόθ υνυί υί υί έί θέθέθθί άάθηά;
Ι άί άεάε άί έηί, Ι άί νόθαοί «Ι άί» έυηέαθθόοόό ί άί άί «άί άε-
/θ/άε» θάθί έί έί άί έόθάέαι. Υί ί άάάέθ έυθάυυζ γοί ί άί ί έυηυί άά
άάαι άυί άυθ ί άί άί ά¼ί ¼έ¼έ θάθί έί άέθάέ άά- θάε θ³θ³ ί ³άί ά¼
έάάυέ άέυί άάί .

Α. Ι . Ι ίέάά όόθθά άάέεάάάί άάε, έυθάυυζ ηαι άυθάνυί άά
έάάυθάνά άέυέυί έάέαι Θάέο Ι άί νόθαοί θάθάυί άέάέυ άέυέο
νόθέε θάέθ Άάό- έ- Ι όάη άε- Όόηαι á. Ι άί νόθ άε-
Θάέεάάαυί υνι υ ί άί άί άάέαι υθόό (*Ι ίέάά, 1991:269*).

Ι θοί έυέυί άάάυ έέεί άάαι άάθυί υί ί έέέθεί á άαι á έυθάυυζ
γέεί έί γοί έέάέυέ á¼ ηάυεί έί άά έάέυί θάί άάί έ¼υ έάθαυεά έάθηάε,

¹² Ι άάαι ό άθ- Θάάαδεοά- θοί άοί όάέεί άάθ έί έοί άάάάί άά 'Αεαυά, άί άί Όόάάεά,
άί άί - Έάί άε- Όάέε, άί άί - Θαυεά άε- Όάέε άάί άάθέέάθ.- Έυάέά-άί έά.- Έί á. ' 887.- Α.6.
¹³ Έυθάυυζ θέέεί άά «θάά»- έθαι άυί «θάθ» άάάί η¼³ί θ³θ³θ³.- Έάθ.: Ρ άάθεί Έ.Έ.
Έέθαευηεί -θονηέέ ηεί άάθυ, Ι , 1965, Α.894; «Θάά» έθαι θέέεί άί ¼³ άάάυθ, ¼³
οαι άάάί θ³θ³ί ³έθ³ άάθάθ. - Έάθ.: Έαθαηάά Ό. Έ, Έυά¼θ³θ³έάί η¼υά¼θ, Ό, 1986,
Α.284.

øáéo Ì áí nóð æ- Õæéææ éúðáúç ýòí í áí í èýñúí àà í éóóóó í ðóí ýýéääí òàðúóúé éí ñáí .

Èèèì í í çáí ðáóí èçèéá¼¼é¼ð³í ¼ éaðáááí àà, æ- Õæéææ í éóóóéaðúí ýýð+èòèí 897- æ. ×úáúø Õ³ðéñòáí àà éáéááí **(Ì í éááá, 1991:147)**. Áéáááí èé Á.Á. Áaðóí éúááóí áéóúì úí àà, øáéo áaðæøðáðæí áéí èé ³á³òò¼¼é¼ð³ í áááí èé áéí æòaðáá éaðáááí àà, òæáááá ééáéèéèó³³ òaðáááí **(Áaðòí éúá, 1966:492,502)**.

Àè- Õæéææáúí áéí èé +æúðúéòáðú éáéé áðáñúí àà éàóó òáàñèð éáéòúðááí . Ì óñóèì áí ááóí ðéí ðóí óí ááéáèé¼¼ñ³ áí þí +à àé ááé óóóé Ì áçáèéáá ¼ç³í «áí à- è- òáéé»- Ì áí éóááéì úí ááááí áéóúéóó ñ¼ç³í áéóéáí . Áí úí áéí áá æèé ñáéááí +ááúì +úéáúáú æúðú æ- Õæéææáúí ááøúí à Ì øé³é ³é³í, éóóáóí óóé ááøòáéááí . Áèð éáí +à áéí éó ò³ðì ¼¼á³ ò³ø³í, áí ááí àì àé Ì áí áí éà+úí éóóóéááí úí à éaðáááé, 922- æúéú Ì áéáéèð éáéééé Èáí Éóñò ¼é³í æaçáñúí à ¼é³í +úááðááí **(Ènéáí ýí òéééí í ááé+áñééé ñéí ááðú, 1991:269,270)**. Àè - Õæéææáúí ¼í ³ð³, áñúðáñá, ¼é³í ³ Ì óñóèì áí á³éí ¼ñ³í ¼ òááñéðá³³ ýéáñ éáéòúðááí . Àè- Áèðóí éí éí Ì ááéúì áðúí à éaðáááí àà, æ- Õæéææáá 1000 ááéáé óðóéóí, éí éó, áóóó, áí áí ááøú éáñéèéí, ñ¼¼á³ ¼ðòò¼é³í, é³é³ Õéáð ááðúýñúí à ñáéúí ááí ¹⁴ **(Áèðóí è, 1957:218)**.

Ááí áé, æ- Õæéæææ æ¼í ýéá ¼éò³ð³éá¼é, áýááé éúéí áéúí æáðúí ¼í ³ð³í ¼í áéðúéááí . Áé ò³á³é ñ¼¼á³ ¼ðòò¼é³í é³é³ ááðúýáá ñáéúí ááí ýéáí . Áóáá +áééí æ- Õæéææáúí éúðáúç ñáí æúðáñúí àà áéóúéúí æ³ðá¼í Øáì áí nóð, Áí áéóáé Ì áí áí ááééáí úøú ááð ýéáí áéáéí áááááí áá èèè Ì í ç Á. Ì . Ì í éááá ááéáééáí, áí úéòáí ááðñá, ýì è áí úí ¼é³í ³ éúðáúç ñáí æúðáéáðúí àà áéðúéááí ááé ¼ò³í, é³é³ ááðúýáá ñáéúí ááí áúáú áéèéí éí æáðáð.

Áéóí ð, Ì úí ááé í éóýí úí ýéáéí ýòí ééáéúé ýñ- óóóì óí áá ñáéòáéúøú, éúðáúçááð øáéo Ì áí nóð æ- Õæéææáú í èð óóóí éáéúøú ááéáðéí áí ýì áñ. Áóé Ì áñáéá áááááí áá áéáðáúí ýòí í òáððéòí ðéýéúé Ì ðí áéáì áñú Ì áí áí òúáúç ááééáí úøóó.

ÆÍ áí ðóáá áéóúéááí ááé, éúðáúçááðáúí ááøðáí éú ýòí í ááí áðééáéúé áéáéáñú ò³ðé, òáéá ýòí í ñóí ðó Ì áí áí áèð áééáéòá, æáéí ú áéí óí ááí áðééáéúé +¼éð¼á¼ ¼ðé¼í . Áóáá éúðáéáúí ×æí ó øó, Ñóé øó ñúýéóóó æúéí ááí áéáðúí áááú ò³ðé áááí úí úí áéóóóñóí áá æaçúéúí áéúí ááí óéáì úø ááðááé é³á¼. Áñúðáñá, ááéáééáé éáð³³+³ æááááé áé ýéè óéáì úøðá æáéá¼ ýéá ò³ðé ýéááðé ýì áñ, ò³í é³é³éð³³

¹⁴ Áaðóáéòáí Áèðóí è, Èçaðáí í úá í ðí í çááááí éý, Õ. Ì, Õáøéáí ò, 1957. Á. 218. æ- Áèðóí è æ- Õæéææáú ¼é³í æaçáñúí à òáððéáí æúé Õéæðáí úí 301- æ. 913- 914æ. ááí æá¼úéúø ááðáí ú éáááðéáéò (- Ì . È.) Ì øí í áí ýéá.- Á.218.

62 ΟΑΘΥΟΘΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΘΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΑΘ
ΕΘΑΘΥΘ ΥΟΙ Τ ΑΙ Τ ΕΒΝΘ

ο³δεεε εαεεθαδυ γηαι θαεαι – ευθαυυ, θαεα- ι αου, ευι +αε
υοι ι νοι δοι οι ααθαευο θαδυου εαι ουεαι .

Υι ι ααααεθ αεδυι ι εοι οθοοεαθ ευθαυυ εααι αδυι υι
ι αθ+αι α³³ θαδυου Αι εθαεαα %ε%ι α³³α³ι % εαθαι, αεαθαυ Ο³ο³ε
Νεαεθυ +%ε%ι³ι % αεεααθουδυι α³θ³ο%ο. Αι θαι ι αι αι «θαεα
Εεεααανυ» θαευι, γεαι θαδυουε γη- οοοι οι οι
γι οεεει ι αεγευε αευει ουαιυι εαι ουαι «ι αι αν» γι ι νοι αι θαθα,
ααυι α αοεαε ι αευι αθαδυι α +αεει, ευθαυυααθαυι ααθαυι ευ
ι αεαι ε xυαυοθ Ο³θεθαυι +%ε%ι³ αι εαι ι αοαο εαααθαυι αθ. Υι ι νοι
γεα³³ αεθ γι εγι αοι αα, Ι αι αν ευθαυυααθαυι Αεθαεαι Αεα Οι ι αι
ε%+³θ³ι, αοε αι νοι αο «αθααι εαεαι ααθαε γεαθ ³+³ι
ααθαεαι αυαιυι » ο³θ³ι α³θ%ο (Ι θι γαε οοεο, 1980:24).

Αοε Οι ευεει θαοε ι αευι αδυι ο³ι ε³ε³εο³³ θαδυουε ι αεεε
ααθ. «Οαι υ θαδυουι υι » (Οαι υ οο) ααθι οο, αεθαεεευε
θαδυοι ααι α+υ Ααι υ Αοι οι ι αευι αδυι αι ι αι +α οοι ι ααθαυι
θαυι υρεο xαε+αε α.γ.+ 49- αευε οηοι ααθαυι θαεεαι, αι αι ηι %
ο³ι α³ε θαθαυι θαυι οογαεαθαε ααθ εεαεθαο. Αεθααι ει οοοι εοθαυι,
ααδυο θαθαυι θαυι οογυι υεοι ααθαυι (ευθαυυααθαυι – Ι .Ε.) θαεεαεο.
Αι αι εεεει αεαθα ο³ι α³ε αεεθα αεεααθαυι (οογα ααι α
ευθαυυααθαυι – Ι .Ε.) αει εει ααθ ααθ εεαθ. xαε+αε %ι ι θαυι νοι
ευθαυυ ααθαυι αι ι θι ι οοι, οηοι ααθαυι εαθου ευθαυι αοο
αι οοοεοι οεαι ουι οοθαυι. Αε γι ε οοι ααθαυι θαυι ι θαυι ηο
ευθαυυααθαυι +υαυοεα 7000 εε, xαοε αι εηι ο³ο³εο³ εαθαε 5000
εε αθαευεθα αεεααθαυι. Νι %εο +υαυοθαυι οο εεεεο%ε%θ³ αι ι αι +α
ευθαυυ ααθαυι Αγι ηι ουι - Υεηοι +%ε³ ι αι αι Αι θι - Οι θι ευθαυυ
οι ι αει αδυι αα ι οοι αεαι (Αι θι αει αα, 1989).

Ευθαυυααθαυι θα- ααανυι υι ααθει α εαεθα ε%+³ι εαεεεε,
εαι αεεαυθ αεθ «ι εαθαοεγευε ευει υε», «υ%αεεεοο ηι ι αα
ααεαι υο ο³ε³ι³ι γγε%ι%» αα «ηι αοθ γεηι αι ηεγηυ» αααι
αι θι ι ι εαι ι αι ι οοι ααθαυι ι οεθααυε ι αθυι ει οοαα ι αεεθ ααθ.

Ευθαυυ υοι ι αι ι γευε γη- οοοοι οι αα θαεο Ι αι ηοθ αε-
Οαεεαυι ο³ι ε³ ααα εαθαδυι εαυε αευι υι εαευι υουι υι αεθ
ηαααε, αεαθαυι αεθ α%ε³α³ι³ι Αι εθαεαι Οα%εθ- Οι ι αι ααθ
ει οι οοθ ε%+³ ι αι αι ο³γα%ι - ο³γ αεεαι υου ααθ.

Ευθαυυ, αθαα, ι αθ ηαοι θει οοι οι ι αευι αθαδυι α εαθααι αα,
840- αεεευ ευθαυυ- οεαοθ ηι αοοοι αι εεεει ευθαυυααθαυι αεθ
α%ε³α³ xυαυοθ Οα%εθ- Οι ι αι ι αι ι.

Οαι αει αηοεγηυι υι θαδυουι αα ευθαυυ εααι υι υι γε+εηε

Òààó- óàóçó¹⁵ (*Ñóí ðóí áí éí, 1970:79*). «Èúðàúçààð Õÿéí ààðúÿñúí à¹⁶ e¼+³í eáèèí, ààðíí óéáóð í àí eáèáðèí éí æáðèí àà æàðàí æàðàð, ààà éí ðóí +à – Áí ùñè (Éó+à), Áÿéðèí (Áàð- áàèÙè), òàðàð æáí à áàðèà áàð óðóóí ó àèàú», (*Í àèÿáèèí, 1983:101*) àáí áèèèèðááí .

Óáààúí àà àèàááí èè Á. Á. Áàðòí èüà X èúèúí àúí ááèí ààèúí í àðñ ààòí ðó æàçááí «Õóáóà àè- Àèàí » æàçí à áóèààúí àààú «Í áí +òè (²+ - Óðóí áí) èàèèóè ¼èè¼ñ³í á¼ æàèààðèáí, í óðàà àè òí áóç áóç òàðáàúí áí àèèèáí ñà, àçúð áí ú èúðàúçààð áàñúí àèàáí », æáí à «Èàðáàð ×èí +¼èè¼í ³í ¼ èèðàð, áèðí è èááí à, Õèááð, èúðàúç æáí à ×èí +áàèí éí àðàèúáúí àà íðóí àèàáí », (*Í ÈÈÈ:41*)- áàááí í ààèúí àðàðáà òàÿí úí, èúðàúçààðáúí àçúðèú Í àèáí éí à è¼+³ð³ Õ èúèúí àà +áèèí æ³ðñ¼ èáðáè àáí áàèèèèèááí (*Áàðòí èüà, 1968:72*).

Àèòí àè-ú, í óñóèí áí ¼èè¼ñ³ Èàðàòáí ààð í áí áí Óððóáí í àí eáèáðèí éí +áàèí àà ò³í á³á³í á¼ - Éó+à æáí à Áóáóð, ò³ð³á³í á¼ - ×áð+áí áí èáí í áóáóí, áóè àðàèúè í íí áí è áàñúí àèóóñóí à +áèèí ñàèòàèááí áúáúí Á. Á. Áàðòí èüà áí úèòáááí áí è-ó (*Áàðòí èüà, 1968:81*).

Áóè áàáúòòà Ñàèüæóè òáí ñàðàèñúí úí òàáúáú Õàðàó àç- Çàí áí Õàðèð àè- Í àðààçèí éí (XI- XII èè.) «Óááàè àè- òàèáááí » ÿí áàáèí áààè í ààèúí àðàð ¼ò¼ áààèóó. «Ó³ðèò¼ðá³í èàðàðúí à òèððèçáàð àà éí ðóèàð, æàèèú +úáúð (Ó³í á³è- +úáúð) í áí áí ò³í á³è àðàèúáúí àà æàðáááí è¼í ñáí áóó ÿè.

Èèí àèòàð àèàðáúí ò³í á³á³í á¼ (æàðàéó), ÿáí à æáí à òàðèóðòàð – áàòúðúí àà, Éó+à í áí áí Áðè èúèèú áàòúð (ð³ð³è áàòúð) æáí à ò³ð³á³í á¼ (àèàðáà æáí àðà æàèáàðèáí » (*Marvazi, 1942:18*). «Óèððèçáàðáà ¼èá¼í á³ ¼ðòò¼¼ ñàèòú áàð, - ááí óèáí òàð àè- Í àðààçè,- áí ááí àèàð íð òàçàðòúí, áààè èúèàð ááí àèòúðàð. Àèàðáúí ñàèòú í úí à óðóí áàé áí è-ó. Èà+áí í óñóèí áí ààðáà éí ¼ðó æàèáàðèáí ááí òàðòà ¼èá¼í á³ è¼í ¼ áàðòàðòú» (*Marvazi, 1942:18,19*).

Èúðàúçààðáúí í óñóèí áí ààðáú éí ¼ðó æàðàí èàèúðú æáí à àðà ñàèòúí áàáú ¼çá¼ð³³è¼ðá³í æ³ð³ð³ èèè ³+³í ÿ¼ í ááí èè³³ ààðáèòàð.

Áàèèèè æáð éí òí ðáí í èúðàúçààð àðàñúí àà è¼í ³³ ñàèòúí àà ÿèà ¼çá¼ð³³ áí èáí é èñèàí àèí éí ³á³ðò¼á¼í ñóóèèèèèè ðáèèòàðáè í èð òóðóí, ðáèó Í áí ñóð àè- Õàèèàæü áàáà áàðàòú èàðáááí ÿóí èèàèúé ÿñ- òóðóí èàèúí òáí ááí .

¹⁵ Á. Í. Ñóí ðóí áí éí í óí +á+í àè¼¼ñ³ áí þí +à Õáí ó Àèí Ñíè – Èç áðááí àèúðàúçèí éí í í í í àñòèèè // ÑÓ ¹ 3.- 1970. - Á.79.

¹⁶ ÿàçèí - Áí è ààðúÿñú. - Í . È.

Εεεί άά «εϋθε εϋς» ο³ο³ι³³³ ι ονοει άι άαδäυι «ϋεϋε», οαι άι äυεθα «εäεϋι εί εäι ι÷ο» ι äδαçυι ääðυðε ääεäεε³³ (Αανειρ ä, 1988:32). Ι οί ι äι ι öεäι , γεε äàøεä ÷¼εε¼ι ä¼, ä¼ε¼ε ÷¼εð¼ä¼, «Π äι ü øε» äι βι ÷ä Ò³øð³ε Νεäεðü, ι ονοει άι ääðäεðäðε äääðääääι ääε Ò³ðεñðäι ää æàøäääι εϋðäϋçääð ¼ç γοι ι äι ι εϋñυι «εϋθε εϋς» ι äι äι ääεääι ϋøðϋðñä εäðäε.

Εϋðäϋç öεäι ϋøðäðϋ, ñäεðøó ñäι æϋðä ο³ðι ¼εο¼ð³ εϋðäϋç γεει εί ι ε¼ æϋεääðäϋ εó÷ääϋι ä äεääι ðäðϋðϋι ä øäεéäø ¼ι³ä³ι, ι äð÷äι ä³³ γοι ι ñäγñεε ¼ñ³³ γοäι ðäðϋι ÷ääϋεäϋðäð.

Εϋðäϋç γεει εί æäðäεϋøϋ ðøððäεóó äεϋϋεääι öεäι ϋøðϋε ι ääεϋι äððäð, äεäð æäøäääι ÷¼εð¼ä¼, γοι ι ääι äðäøεγεϋε εϋðäääεää, äει εε ε¼ç εäðäøεä ϋεäεϋε ¼çä¼ð³ι ι ðøðääι äϋäϋι ääεεäεäϋç.

Οäεäι ι ι öι æϋεϋι ðϋäϋ εäðäðϋ εϋðäϋç γοι ι äι ι εϋñυι ä ääεääι ϋøεäι öεäι ϋø, ñäι æϋðäεϋε ι ääεϋι äððäð äι βι ÷ä ð¼ι ¼ι ε³ä¼ε ι äçäεεäεε ä¼ε³ι³³³ ñοι öø εϋεäð γεäε:

- Ò³ðε äι ι ðö. Εϋðäϋç γεει εί ð³ðε, äει εει – ðäεä – ι äöç, εϋι ÷äε γοι ι ñοι ðö ι äι äι äι εäι ι γοι ι ääι äðεεäεϋε äεäεäñϋ (Νöε øð, ×äι ö øð, Άγέ øε, Π γι öçä öçð, Òäι øð, Çäει äε Äöääð).

- Εäðäðäι ääð ι äçäεεε æä äääääι äääε ι ονοει άι äει ει ει ðäðäεϋø öäääϋ:

Αεðϋι εϋðäϋç öððöεäðϋ äðäñϋι ää ñ¼ε εί βö ñäεðϋ ¼çä¼ð³ι, ¼ç γοι ι äι ι εϋγεϋε ääøäðϋι øäεó Ι äι ñöð äε- Òäεääääι ääðæϋι äεäεääι äð (Οäääε äε- Òäεäääι , Ι äæι ö äð- Òäääðεø).

- Ι ι äι äε äι ι ðö. Εϋðäϋç γεε ι ι εεγοι εεäεϋε ι³ι ¼çä¼ εððäεä ääøðäεð (Øäæäðäð äε- äððäε, ðäöçäð äñ- Νäöä).

ПАЙДАЛЫНЫЛГАН АДАБИЯТТАР

ΑΑΘ- Ε- ΑΑÇÈ., (1958), ðι äι ñει äι äγ öððει äι ι äð. Α. Γ. Èι ι ι ι ää, Ι ;È.
ΑΔÈΝÒΤ Α Γ. Α., Çäι äöεε ι ä γοι ε÷äñει ι ñι ñöäää öððεñεεø ι ääι äι ε ι äðι äι ι ñöäε.//ΑΕΝ, Αϋι, ΙΙΙ- ΙV.
ΑΘÈΙ ΑΕΑΙ Γ Α Ν. Ι., (1989), Εϋι ÷äεε ä εñοι ðεε ñðääι äääει äι äι Èäçäðñäι ä, Äει ä- Äðä.
ΑΑÐÒΤ ΕΥΑ Α. Α., (1966), È εñοι ðεε ðäεεäει çι ϋð ääεääι εε Ò ä, Νι ÷, Ò. 6, Ι .
ΑΑÐÒΤ ΕΥΑ Α. Α., (1968), Äääι ääöäðϋ εäεöεε ι ι εñοι ðεε öððäöεεð ι äðι äι ä Νðääι äε Αçεε, Νι ÷, Ò. V-Ι .

- ÁĀÐŌŦ ĘŬĀ Ā. Ā., (1969), Ęçāēā-āī ēā ēç nī ÷ēī āī ēy Āāðāēçē «Çāēī āē-āōāāð», Nī ÷, Ő.4, ĩ .
- ĀĀÑĒĒŦ Ā Ā. ĩ ., (1988), Ęūðē ēūç, ĩ ēōū í āðī āī ā ĩ ēðā, Ő.2, ĩ .
- ĀĀÐĀÇĒĒ Ę. ĩ ., (1868), Ðāøēā-yāāēī. Nāī ðī ēē ēāðī ĩ ēñāē. Ęñōī ðēy ĩ ĩ ĩ āī ēī ā. Ęñōī ðēy ×ēī āēç-ōāī ā āī āī ñōāñōāēy āāī í ā ĩ ðāñōī ē, Nī á.
- ĀĀÐĒ ØŐĀĒ Ā. ĩ ., (1935), Ęñōī ðē÷āñēāy ĩ ðāāāā ā ēāāāī āā ĩ ā ĩ āóç- ēāāāī ā//NŶ, 1 6.
- ĀĘ×ŐÐĒĒ ĩ . ß., (1950), Nī āðāī ēā ñāāāāī ēē ĩ ĩ āðī āāō ĩ āēðāçūēō, ā Nðāāī āē Āçēē ā āðāāī ēā āðāī āī ā.Ő. ĩ . ĩ ;Ę.
- ĀĒ ÐĒ ĀĒĒ ĀĀ Ę. Ā., (1989), Çāī āā Őāī ððāēūī ĩ ē Āçēē āī āōī ðī ĩ āāēā āī ĩ .y.-VIIā. ĩ .y, ĩ .
- ĀĒĒ ĩ ĒĒĒ Āß Ð., (1956), Ðī āī - ĩ ēāī āī ĩ ē nī ñōāā ē ðāññāēāī ēā ēēðāēçī ā ĩ ā ðāððēōī ðēē Þ ĩ ē ēēðāēçēē//ŐĒĀYŶ, Ő.ĩ, ĩ .
- ĀĒŐĒ ĀĀĀĀ Ē., Ęūðāūç ñāī æūðāñū//Ęūðāūç ĘĀ ĒĒ ēēçī āēāð ā¼ē³ ĩ ³, ĒĒ ā, 1 659.
- ÇĀĒĒĒĒ Ā Ē., (1996), Ęūðāūç ñāī æūðāñū, Ā.
- ĒÑĒĒĒ Ĩ ĒĒĒĒĒ Ĩ ĀĒĒ×ĀÑĒĒĒ ĒĒĒĒ ĀĀÐŬ, (1991), ĩ .
- ĒĒßØŐĒĒ ÐĒ ŐĒ Ē. Ā., (1964), Āðāāī āððēñēēā ðōī ē÷āñēēā ĩ āī yōī ēēē ēāē ēñōī ÷ī ēē ĩ ĩ ēñōī ðēē Nðāā. Āçēē, ĩ .
- ĒĒßØŐĒĒ ÐĒ ŐĒ Ē. Ā., (1987), ĩ āāī ēñū óēāóðñēī āī Āāāþ- ēāāāī ā ā Nāāāðī - Çāī āāī ĩ ē ĩ ĩ āī ēēē//Őāī ððāēūī āy Āçēy ĩ ĩ āūā ĩ āī yōī ēēē ĩ ēñūī āī ĩ ĩ ñōē ē ēñēóññōāā, ĩ .
- ĒĒßØŐĒĒ ÐĒ ŐĒ Ē. Ā., NĀĀĒĒĒ ĩ Ā Ā. Ā., (1990), Āðāāī āððēñēēā yōī ĩ ĩ ēēðē÷āñēēā ĩ āūāāēī āī ēy ē ēō ðī ēū ā yōī ĩ āāī āçā Nðāāī āē Āçēē ē Ēāçāēñōāī ā//ĒĒĒāēāī ũ yōī ĩ āāī āçā ē yōī ē÷āñēī ē ēñōī ðēē ĩ āðī āī ā Nðāāī āē Āçēē ē Ēāçāēñōāī, ĩ .
- ĒĒßØŐĒĒ ÐĒ ŐĒ Ē. Ā., NŐĒŐĀĒĒ ĩ Ā Ő. Ę., (1992), Ēāçāēñōāī ēāðī ĩ ēñē ððāō ōññy÷āēāðēē, Āēī ā- Āðā.
- ĒĒßØŐĒĒ ÐĒ ŐĒ Ē. Ē., (1986), Ēēī ÷āēē ā ðōī ē÷āñēēō ĩ āī yōī ēēāð //Turcologia, Ę.
- ĒĒĒĒĒĒ Ē Ā. ĩ ., (1958), Ðī āī ñēī āī āy ōðēī āī. Nī ÷ēī āī ēā Āāó-ē-āāçē ðāī ā Őāāēī ñēī āī, ĩ ;Ę.
- ĒŬ×ĀĒĒĒ Ā. Ę., (1963), Nāāāāī ēy ā «Þ āī ũ- øē» ĩ ĩ āðāñāēāī ēyō ēēðāēçī ā ā XIII āāēā /ĩ óāēēēāōēy ēñōī ÷ī ēēī ā/ Ēçā. ĀĒ Ēēðā, NŒÐ, NĒĒ ĩ , Ő.V, Ā. ĩ .
- ĒÞĒĒ ĀÐĒ Ē. Þ., (1961), Ēēðāēñēēā ēçāāñōēy ĩ ĩ āðī āāō Þ æī ĩ ē Nēāēðē, Őāī ððāēūī ĩ ē Āçēē ē Āāēūī āāī ĀĒ ñōī ēā, ĩ .
- ĒĀĀĒĒĒ Ő ĀŐ- ŐĀĀĀÐĒŐ., (1973),//ĒĒĒĒ- ĩ , Ā.200; Ā. Ő. Őāāēðāæāī ĩ āāōī ēī Őī ðī ĩ ñōī āā ĩ Őð- ĩ Őāī ĩ āā.

ΘΑΘΟΥΘΕ ΟΕΑΙ ΟΘ, ΝΑΕΘΟΘΟ ΝΑΙ ΑΕΘΑΑΑΑΘ
ΕΘΑΘΟΥΘ ΥΟΙ Τ ΑΙ Τ ΕΒΝΘ

Ι ΑΕΒΑΕΕΙ . Α. Α., (1983), Οεάοθνεεά αι νόθααθνοαα à IX-XII αα,
Í í αι νεαεθνε.

MARVAZI., (1942), *On China, the Turks and India* // Transl, comment by
V.Minorsky. -London.

Ι ΑΘΑΘΕΑΕΘ ΥΙ εθοιθεε αθααι εθ ει ÷ααοθ ί αθι αι α αθοιι ο
αοι οο, (1984), Ι .

Ι ΑΘΑΘΕΑΕΘ ΥΙ εθοιθεε αοι οο, (1984), Ι .

Ι ΕΕΕ, Α. 41.

Ι Τ ΕΑΑ Α. Ι ., (1984), Í τ αυε εθοι ÷ í εε ιι ααι ααει αεε
εεθαεθνει αι ί αθι αα // Εθοι ÷ í εει ααααι εα ε οαεθοι ει αεγ
ηθααι ααει αι αι Αεεαι αι ε Νθααι αι Αιθοι εα, Α.

Τ ΘΙ ÇΑΑΕ ΟΘΕΘ ΝΑΑΘΙ ΑΑΕ, (1980), «Í αι αν», 0.2, Οθοι çα.

Ι Τ ΟΑΙ Τ Α Ε. Τ ., (1949), Ααθι ε ÷ ανεεε γι ι η αεθαεοαα//ΝΥ, ¹ 1.

Ι Τ ΟΑΙ Τ Α Ε. Τ ., (1969), Υοι ε ÷ ανεεε ηι ηθαα ε ι θι εθοι αααι εα
αεθαεοαα, Ε.

ΘΑΘΕΑ ΑΑ- ΑΕΙ ., (1952), Ναι θι εε εαοιι εναε, 0.1, Ι ;Ε.

ΝΑΑΕΙ Τ Α Α. Α., (1984), Í αθι αυ Ραιι ε Νεαεθεε α
αθααι αοθθενεοθ γι ι οο, Ε.

«ΝΙ ΑΘΑΙ ΕΑ ΕΝΘΙ ΘΕΕ. Ι ΑΑΕΙ Ο ΑΘ- ΟΑΑΑΘΕΘ», (1960), Ε.,
Α.4. Εçαεα ÷ αι εα εç «Í αααι ο αθ- Οαααθεε» /ι αθααι α,
αααααι εα ε ει ιι αι θαθεε Α. Α. Θιι ι αι α // ΟΕΑ ΕΑΕ.-
Ει α. ¹ 887.- Α.9.

ΟΙ ΑΙ ΕΙ Ε Ι Τ ΕΑΙ ., (1990), Θαθουο, ο³ι ε³ αθαεαθ//Αεα- Οιι,
¹ 9.

ΒΟΙ Ι ΟΙ Α Ν. Α., (1970), Αθααι αεθαα οι ιι ει αι εα ί αçααι εγ
«εεθαεç»//ΝΥ, ¹ 2.